

УДК 616-057-084:711.454-058.243.2

**О.В. Орехова.,
О.І. Павленко**

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПРОФІЛАКТИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПАТОЛОГІЇ В ПРАЦІВНИКІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

*ДУ «Український науково-дослідний інститут промислової медицини»
SE «Ukrainian Research Institute of Industrial Medicine»*

Прикінцевим етапом у системі керування професійним ризиком є фіксування результатів оцінки ризиків та виконання запланованих заходів, що полягає в записі результатів оцінки ризику та інформуванні про них персоналу, що спонукає роботодавця до покращення умов праці.

При наявності великої кількості ризиків можливе створення Класифікатора ризиків. На кожне робоче місце може розроблятися Карта оцінки ризиків. Під час заповнення Карти оцінки ризиків виявляється ступінь їх тяжкості:

а) Помірний (малий) ступінь ризику – постраждалий не потребує медичної допомоги, у найгіршому випадку відсутність на роботі постраждалого протягом 3-х діб.

б) Середній ступінь ризику – постраждалого працівника доставляють до закладу охорони здоров'я, відсутність на роботі постраждалого до 30 днів, розвиток хронічного захворювання.

в) Значний (високий) ступінь ризику – випадок викликає серйозні порушення стану здоров'я, що потребує лікування у стаціонарі, відсутність на роботі постраждалого понад 30 днів, стійка втрата працездатності (інвалідність) або смерть.

У міру заповнення Карти оцінки ризиків виявляється ступінь вірогідності ризику за такими критеріями:

а) ризик невірогідний – організація роботи з охорони праці має рекомендаційний характер;

б) ризик вірогідний – недотримання вимог безпеки безпосередньо не призводить до травм або захворювання, але вказує на недостатній рівень організації роботи з гігієни праці й може призвести до важкого інциденту;

в) ризик високовірогідний – незадовільно організована робота з гігієни праці, не дотри-

муються вимоги безпеки, які можуть призвести до профзахворювань, і вимагають ліквідації шкідливих факторів, аж до ліквідації такого робочого місця.

У міру складання Карти оцінки ризику на кожне робоче місце (згідно зі штатним розкладом, з урахуванням обладнання та інструментів, що використовуються) складається повний перелік заходів зі зниження ризиків, із вказівкою відповідальних осіб за кожний конкретний пункт плану, терміни їх виконання, за необхідності – джерела фінансування. Найбільш важливим проблемам необхідно віддавати пріоритет у вирішенні.

Наступним кроком є перегляд оцінки ризиків і її удосконалення за необхідності. Нове обладнання, нові хімічні речовини можуть призвести до виникнення нових загроз. Тому необхідно постійно переглядати технологічний процес. У разі, коли визначений рівень ризику задовольняє вимогам безпеки, оцінка ризику завершена, у протилежному випадку необхідно провести всю процедуру знову.

Існуюча система соціально-гігієнічного моніторингу представляє собою систему заходів, що забезпечує контроль санітарно-гігієнічного стану робочого місця та здоров'я працюючих. Ця система складається з пролонгованих спостережень та оцінки стану виробничого середовища, реєстрації та обліку в працюючих відхилень у стані здоров'я, що виникають під впливом умов праці, з метою встановлення причинно-наслідкового зв'язку виявлених відхилень з умовами праці та диференціації виявленої патології згідно з керівництвами з оцінки професійного ризику на загальні, професійно-зумовлені та професійні захворювання.

